

Ballerup Lærereforening

Danmarks Lærereforening - kreds 21

Hørings svar vedr. besparelser til Budget 2024 fra Ballerup Lærereforening

Tak for det tilsendte materiale, som vi har gennemlæst med interesse og bekymring. Vores høringssvar retter sig naturligvis primært mod folkeskoleområdet, men vi har også kommentarer til andre udvalgte forslag fra sparekataloget. Vi har sat forslagene op i numerisk rækkefølge for nemheds skyld, men indledningsvis vil vi gerne understrege, at øget undervisningstid og besparelser på det specialiserede område er de forslag på børne- og ungeområdet, som vi ser på med den største bekymring. Samtidig kunne vi godt ønske os, at sparekataloget blev udsendt tidligere, da skolestarten altid er en hektisk periode, hvor det kan være svært at finde tiden til drøftelserne ude på skolerne.

BSU-B24-01: Rammebesparelse på det specialiserede børneområde

Økonomien har de sidste mange år været usikker på det specialiserede børneområde – dels grundet stigende behov, men også grundet manglende økonomisk overblik. Det er ganske svært at forudse, hvordan økonomien udvikler sig selv på den korte bane, da selv få meget dyre sager kan betyde, at budgettet overskrides. Af samme grund vil det være dumdrigt at spare her, da konsekvenserne endnu engang vil være, at det almene område kommer til at betale prisen. Det gør det i forvejen med enhedstaksten, hvor skolernes økonomitildeling ikke står mål med de udgifter, de har til børn, der enten er eller bliver visiteret til en specialiseret indsats.

Vi er ikke imod, at man samtidig arbejder for de tre hovedfokuser: At få specialskolernes enhedspriser ned, at få børnene ned ad indsatstrappen (kræver en systematiseret tidlig indsats), samt at arbejde med kvalificerede tilbud tættere på almenområdet.

Det er efter vores overbevisning tre indsatsområder som kræver systematik, vedholdenhed og tid, hvor effekterne først kan forventes efter en længere årrække. Sparer man nu, vil det få konsekvenser for kvaliteten i indsatserne, inklusionsopgaven vil vokse yderligere i almenområdet, hvilket vil gøre det betydeligt sværere for lærerne at lykkes med undervisningsopgaven. Det skaber et dårligt arbejdsmiljø og der vil være en betydelig risiko for, at det bliver dyrere på den lange bane.

Vi har brug for flere specialiserede tilbud i tæt tilknytning til almenområdet. Det kunne være flere gruppeordninger og kvalificerede mellemformer, men vi mener også, at vi bør have lokale tilbud, der målrettes de børn, som er aller mest udfordrede – dem vi i dag sender i dagbehandling uden for kommunegrænsen. Alene transportomkostningerne, man kunne spare her, kunne give økonomi til at lave lokale højt specialiserede tilbud. Vi har allerede ekspertisen på Kasperskolen. Den viden må vi kunne trække på.

BSU-B24-02: Øget undervisningstid på almenområdet

Vi har et godt og tillidsfuldt samarbejde om skolen med Ballerup Kommune. Vores lokalaftale er fundamentet for dette gode samarbejde. Ved lokalaftaleforhandlingerne i 2017 indgik vi et kompromis, hvor vores lokale løndelev blev forringet mod, at vores undervisningsmax blev sænket fra 26 til 25 ugentlige lektioner. Det var overordentlig svært at komme i mål med og skabte heftig debat internt i vores forening. Hvis man nu ønsker at forringe vilkårene i denne aftale, som lærerne med rette kan sige, at de selv har betalt for, så er der en betydelig risiko for, at mange års konstruktivt samarbejde bliver sat alvorligt tilbage. Konsekvenserne af dette vil være uoverskuelige.

Samtidig vil vi gøre opmærksom på, at det ikke er så enkelt at sammenligne lærernes undervisnings- og arbejdstid på tværs af kommunerne. Nogle kommuner har ikke børnehaveklasseledernes tid med, mens

andre har. Hvidovre Kommunes tal er fra sidste år. I år er det 742 timer. I Rødovre er der noget teknik, som betyder, at det reelle undervisningstimetotal er ca. 20 timer lavere.

Samtidig oplever vi, at flere kontakter os for at høre om løn og arbejdsvilkår inden, de sender en ansøgning eller tager jobbet i Ballerup Kommune. Heldigvis kan vi stadig sige, at vi har gode vilkår sammenlignet med de fleste, hvilket betyder, at vi også har større muligheder for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, selvom det også på vores område er blevet sværere. En forringelse her vil gøre det vanskeligere at rekruttere nye lærere.

Politisk er der en stærk tendens, der trækker i retning af en mere kreativ og praksisorienteret undervisning. Enhver, der har stået med ansvaret for en sådan undervisning ved, at det kræver grundig forberedelse. Med en forøgelse af undervisningstiden vil forberedelsestiden blive forringet, hvilket igen har betydning for undervisningens kvalitet.

Derudover er det blevet langt mere komplekst at undervise i det moderne klasserum, hvor de mange særlige behov kun er steget i takt med, at elevernes mistrivsel også er det. Det kræver endnu mere tid at planlægge en undervisning, der rammer alle elever. Samtidig kræver det overskud at udføre det vigtige relationsarbejde i praksis, hvilket markant har forøget den tid, som lærerne bruger i og udenfor undervisningen. I forlængelse heraf er klasselæreropgavens omfang steget med øget forældrekontakt, skole/hjem-samarbejde og netværksmøder om børn i mistrivsel. De høje følelsesmæssige krav betyder, at lærerne som faggruppe ligger i en kedelig top-10 fra bunden af, når det handler om det psykiske arbejdsmiljø.¹ Set i dette lys, er vi selvsagt stærkt imod en yderligere forringelse af lærernes arbejdsvilkår.

BSU-B24 – 03: Forhøjelse af BFO-takst

Vi støtter forslaget, da det ikke er en urimelig udgiftsstigning i forhold til, hvad man betaler i omegnskommunerne. Det samme gør sig gældende ved forslaget **KFU-B24-03**, der omhandler øget forældrebetaling i klubber. Samtidig er det et forslag, som øger økonomien fremfor at forringe servicen. Vi mangler data, der kan fortælle om færre børn i sammenlignelige kommuner med højere takst benytter sig af fritidsordning og vi mener også, at man skal have et fokus på økonomisk trængte familier. Det skal ikke være økonomiske grunde, der afholder forældre fra at sende børn i BFO.

BSU-B24 – 04: Omlægning af modtagerklasser til almenområdet

Vi vil på det kraftigste advare mod at gennemføre denne omlægning. Det er der flere tungtvejende grunde til. For det første, har man i modtagerklasserne kørt med en overbelægning med flere elever i klasserne end lovgivningen tilsiger i de sidste to år. Det har betydet, at modtagerklassens lærere gennem længere tid har løftet en større opgave end forventet. Det har i sig selv trukket store vekslers på arbejdsmiljøet. Derudover gennemførte man i sidste skoleår en mildest talt uheldig proces med at udslove ukrainske skoleelever til Skovvejens Skole. Lærerne i modtagerklasserne blev meget sent informeret om at nogle skulle ufrivilligt forflyttes, hvilket af flere årsager betød, at Skovvejens Skole aldrig fik den støtte til at løfte den komplicerede opgave, som det var. Konsekvenserne for flertallet af de ukrainske elever var, at de kom ind i almenklasser uden tilstrækkelig sproglig støtte og hjælp. Det siger sig selv, at det påvirkede almenlærernes arbejdsmiljø at stå med denne svært håndterbare opgave oveni alt det andet.

Det lykkedes aldrig med de forflyttede lærere og fra dette skoleårs begyndelse har Skovvejens Skole selv kunnet ansætte lærere til opgaven. Det er dog alt for tidligt at vurdere, om det er den rette vej at gå. Det kræver en grundig evaluering inden, man går til så drastisk et skridt, som det vil være at omlægge al modtagerundervisningen til almenområdet. Vi er bekymrede for, at man allerede er begyndt på denne praksis, da vi også hører fra andre skoler, at børn uden dansksproglige kompetencer er blevet indskrevet direkte i almenklasser, hvor deres mulighed for at følge undervisningen er minimal. Det er simpelthen ikke i orden. Både i forhold til de enkelte børn, men også i forhold til de lærere, der står med

¹ ”Sund og sikker gennem hele arbejdslivet” af prof. Lars Andersen

en ekstra opgave, som de ikke kan løse. Det er vores opfattelse, at Ballerup Kommune i ovenstående eksempler ikke lever op til lovgivningen på området. Vi henstiller til, at vi først foretager ændringer, når vi er i stand til at overholde lovgivning og har evalueret udslusningen af de ukrainske skoleelever til Skovvejens Skole. Derudover, bør omlægning til almenområdet ikke være et spareprojekt, da antallet af modtagerelever har været stigende og behovet for udvikling af sproglige kompetencer og støtte ikke vil være mindre i almenområdet.

Flere og flere kommuner udsluser direkte, men der foreligger ikke tilstrækkelig dokumentation for, at det har en gavnlig effekt. EVA har udarbejdet en rapport i 2019 med titlen: "Direkte indskrivning af nyankomne i almenklasser". Undersøgelsens hovedresultat peger på, at det kan være godt at inkludere direkte, da det har en værdi at være med i et alment fællesskab, men der følger mange udfordringer med, som man skal forholde sig til: Man er ikke i stand til at give de nyankomne den tilstrækkelige sprogstøtte med de tilgængelige ressourcer i almenområdet. Der er derfor behov for fleksible og intensive opstartsforløb med lærere, der har de nødvendige kompetencer og så er der udfordringer med de lovgivningsmæssige rammer.

Nyere forskning peger desuden på, at man bør bevare eller genetablere modtagerklasser, da de udover den faglige og sproglige viden også er i stand til at bidrage med vigtig omsorg i et betydningsfuldt socialt rum.²

Vi mener, at det er et alt for vigtigt område til, at man for tidligt, uden at have de grundlæggende rammer på plads, eksperimenterer med en praksis, der potentielt kan have store omkostninger for lærerne og de nyankomne børn.

BSU-B24 – 05, 15 og 17: Reducere tildelingen af midler til særlig inklusionsstøtte (SI) i dagtilbud, Reducere puljemidler i Barnets første 1000 dage og ændring af normering for 1. maj-børn

Grundlæggende er vi imod, at man forringer midlerne, når det omhandler en tidlig indsats, da vi ved, at det kan få større konsekvenser, når børnene rammer skolealderen. Der er en betydelig risiko for, at besparelser her øger behovet for specialiserede indsatser senere. Det kan blive en dyr besparelse.

BSU-B24 – 06: Fjernelse af udvidet åbningstid i distriktsinstitutionerne

Vi mangler data, der fortæller om anvendelsen af den udvidede åbningstid for at kunne se konsekvenserne af beslutningen.

BSU-B24 – 08: Færre pædagogiske ledere på skolerne

Ledelsesstrukturen er kernen i skolestrukturen, hvor ledelse "tæt på" er det primære formål. Hvis man politisk har besluttet, at man ikke vil gøre noget ved skolestrukturen, så vil det være selvmodsigtende at skære på ledelsen i samme. Det er vores oplevelse, at de pædagogiske ledere har meget travlt og har svært ved at leve op til formålet om at være "tæt på". En besparelse her vil selvfølgelig udfordre dette formål yderligere. Samtidig vil der være en betydelig risiko for opgaveforskydning, så lærerne kommer til at løfte flere ledelsesopgaver.

Vi er dog ikke afvisende overfor, at der kan ske ændringer, men det bør foregå på baggrund af en længere proces, hvor skolestrukturen genevalueres.

Skolestrukturen blev evalueret i 2018, men den grundlæggende konklusion var, at det var for tidligt at evaluere. Vi mener, at tiden er mere moden nu til at foretage en mere kvalificeret evaluering, der kan skabe et bedre udgangspunkt for drøftelsen af en evt. ny skolestruktur. I den forbindelse bør man se på ledesspænd både på skole, BFO -og klubområdet og overveje om også klubberne bør høre ind under skoleledelsen, som det i øvrigt fremgår under det selvstændige spareforslag: "KFU-B24-06 "Ændret ledessammensætning på klubområdet."

Det bør ligeledes overvejes om et stigende børnetal skal føre til en afvikling af matrikelskoler.

² <https://www.altinget.dk/artikel/ku-forskere-genetabler-modtagerklasserne-de-er-vigtige-for-flygtningeboerns-trivsel>

BSU-B24 – 09: Reducere mængden af vikartimer

Vi vil gerne advare mod at reducere mængden af vikartimer, da det kan få den stik modsatte effekt. Vi opfordrer til, at man drager på erfaringerne fra Måløvhøj Skole.

En af hovedårsagerne til, at Måløvhøj Skole i deres første handlingsplan ikke lykkedes med at indfri sparemålet var, at man beskar vikarressourcen til et minimum og omlagde lærernes arbejdsopgaver. Erfaringerne herfra er tydelige. Kvaliteten af undervisningen blev kraftigt udfordret, da vejledningstimer, tolærertimer mm. blev konverteret til vikartimer. Der var flere eksempler på, at lærere stod med ansvaret for op til tre klasser samtidig, hvilket konverterede undervisning til nødpasning. Det trak meget store veksler på arbejdsmiljøet og dårlige arbejdsforhold øger, som bekendt, risikoen for sygefravær, hvilket i en sådan situation kan udvikle sig til en ond spiral. I sidste skoleår planlagde man med, at lærerne havde vikartimer placeret i deres skema på forhånd. Desværre viste det sig som en dyr og ufleksibel løsning, og det var det en af årsagerne til, at man ikke kunne overholde den økonomiske handleplan. Efterfølgende ansatte man vikarer igen.

BFU-B24-10: Omlægning af ressourcer til pædagoger ind i skolen (PIIS-timer)

Helt grundlæggende har vi brug for flere hænder i klasserne – ikke færre, som dette forslag betyder. Forslaget vil skabe forringede muligheder for det vigtige relations- og trivselsarbejde i de tidlige skoleår. Selvom samarbejdet fungerer godt nogle steder, så er det vores opfattelse, at der stadig er plads til forbedring omkring samarbejdet med pædagoger i indskoling. Flere pædagoger ønsker ikke at være en del af skolen, hvilket ikke er det bedste udgangspunkt for et frugtbart samarbejde. Her kræver det, at man er tydeligere omkring, hvilken opgave, man ansætter til.

Vi mener, at man vil få mere kvalitet i undervisningen ved at prioritere tolærerordninger fremfor pædagoger, da det øger muligheden for større variation i undervisning med mindre hold og bedre muligheder for kreativ og praksisfaglig undervisning. Vi er dog også bevidst om, at det på den korte bane koster flere ressourcer.

BSU-B24- 11: Reduktion af centrale midler

Hvis vi ønsker et fælles skolevæsen, skal vi også have noget at være fælles om. Vi oplever, at de nævnte tværgående projekter har stor værdi og især vækker det undren, at Mini-Skills vil ophøre, når der helt utvetydigt er positive erfaringer, og vi samtidig har en åbenlys udfordring med at skabe interesse for erhvervsuddannelserne.

Vi ved også fra forskningen, hvor det senest er nævnt i reformkommissionen, at korte intensive forløb ift. fx læsning og matematik har en betydelig effekt. Der vil være en øget risiko for, at det vil afspejle sig i dårligere faglige resultater blandt de svageste, og en status quo eller forringelse ift. antallet af elever, der søger erhvervsuddannelser.

BSU-B24- 12, 13 og 16 Vedr. lukkedage og nedsættelse af åbningstid for dagtilbud og lukkedage i BFO

Vi mangler data både omkring antallet af lukkedage i Ballerup ift. sammenlignelige kommuner og omkring anvendelsen af åbningstiden i ydertimerne. Af samme grund mener vi ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at tage en kvalificeret beslutning.

BSU-B24- 14 Ændring af normering i BFO

Vi mangler data, der kan fortælle, hvor mange børn, der rent faktisk benytter sig af BFO. De tal må kunne trækkes fra BFO's registrering af fremmøde.

På vegne af Ballerup Lærereforenings Styrelse

Vibe Larsen og Kasper Mortensen